המשחרר אחצי עבדו איצא לחירות גימו ווּ

וידו באין כאחת פואי אמרת שיירו משוייר

עובר לאו ירך אמו הוא אמאי זכתה לו

והא תניא בנראין ממשהעבד זוכה לקבל גם

שחרור של חברו מיד רבו שאינו שלו ולא

נ) [חולין כג. עם מנו. ב ט, ב) [חולין נח. וש"כן, ג) גיטין כג: קדושין כג.; ד) [ע" חוס' סנהדרין פ: ד"ה עוכר כו' דר"ת לא גרים

יהן, ה) קדושין סט., ו) לעיל יא.,

ו ועי׳ מוס׳ ובחים דף לה ע״ל

(ב"ק עב.), עב: (דרים קעב.)
 (מ) ובמים ל. ב"ק עב: (דרים קעב.)
 (בעד מוכר פלוגמת דר"מ (וד"מ (נד"מ כנדרים כו.), () [ע" חום" מוסח למוח לדף פל ע"ב ד"ה חודה. ש"מ]:,
 (ב"ל), ע") [ע" תו"ע פ"ו

מדמחי מ"ו. (ג' מהרש"ח)],

(פי"ב חוס' מנחות דף עט ע"ב
(פי"ני פ. ד"ה מחי קמ"ל).

ש"מ]: (ט " רש"ק, ק) [וכ"ה

להדים בגמ' ב"ה עג:ז.

הגהות הב"ח

(א) גמ' דת"ק סבר שיירו

משוייר ומר סבר שיירו אינו משוייר: (3) רש"י ד"ה במוך כדי נ"ב ול"ע בכ"ק עג: ע"ש:

גליון הש"ם

ותיובתא דרכי

אין נאכלת. עיין זכחים דף לה ע"ל תוספות ד"ה פיגול:

א מיי׳ פ״ז מהל׳ עבדים הל׳ ל וע"ש: ד וע"ש: יב ב מיי שם פ"ו הלכה ח: יג ג ד מיי שם פ"ו הלי ה:

יג ג ד מיי׳ שם פ״ז הל' ה: יד ה מיי׳ פ״ד מהלכות תמורה הלכה ג:

שו ו מיי׳ פט"ו מהל' מעה"ק הלכה א: הנכה ח: פ"ב מהל" תמורה הלכה ד:

תורה אור השלם

 אָם אֲדֹנֶיו יִתֶּן לוֹ אִשְּׁה וְיָלְדָה לוֹ בְנִים אוֹ בְּנוֹת הָאִשְּׁה יילדיה תהיה לאדניה והוא שמות כא ד צא בגפו:

מוסף רש"י מיד רבו שאינו שלו. דכיוו מיד רבו שאינו שלו. לכין דעבד חימיה במורת שחרור, עליח נמי מלי מיהוי (גיטין כג:). ולא מיד רבו שלו. אם שניהם על מיש אחד (שם וקדושין כג:) דיד איש אחד (שם וקדושין כג:) דיד עבד כיד רבו דמי וכשמסרו גט בידו לא ילא גנו מרשומו. ואט"ג בידר נח ינח גם מנישותו, וחע"ג דעבד מקבל גט לעלמו, המם הוא דגיטו וידו באים כאחד, דשיחרורא דידיה הוא, אבל לאחריינא לא (גישין דידיה הוא, אבל לאחריינא לא (גישין לשפחתו. האומר שט. האומו לשפרות. מעוברם, הרי את בת חורין. נגט שחרור זה, וולדך עבד ולדה כמוה. משוחרר, כדיליף נסיפלו שלחתר הלשה וילדיה תהיה לאדוניה, בזמן שהאשה לאדוניה הולד שמלד לאדוניה, אין האשה הוכר שתכר נמדוניה, מין החשה למדוניה מין הולר למדוניה (קדושין סט.). מאי תלמודא. היכל שמעיען מהמי קרמ דבריו קיימין (שם). אין נאכלת אלא לזברי (שם). אין נאכלת אלא לזברי כהונה. כדין חטאת, קא סלקא דעתך דבמפרים בהמה מעוברת ישת לכופרים במפרים ריקנים עסקינן, דאי במפרים ריקנים ונחעברה דכולי עלמא הואיל ומכח אימיה הוא דקדים חולין הוא, דוולדי הדשים בהוויתו הו הדושים. כשהן נולדין ולא במעי אמן ודעיי כשהן נונדין ונח במעי חמן (דעיד יא.). בהוייתו הן קדושים. ראס לעיל ע"א ד"ה בהוייתן. בשבח הקדש. בשבח שהשביח הקדש לאחר שהוקדע (מנחות פ. מכת"י). הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים. שהעמיד בהמת חוליו אול שתנת אחת נוולה ואחת שלחנת תפום לשון ראשון ואין קדושה חלה על קדושה (זבחים ל.) דלית ליה לר' מליר תפום לשון רלשון (ב"ק עוב). הואיל ואי אפשר לקרות שני שמות כאחת. והולכך להקדים זה לחר זה (זבחים ל.) ועל כרתו הוליא זה אחר זה (פסחים נג:). דבריו קיימים. ותרעה עד שתסתאב ותימכר ויביא בדמי חליה עולה וכדמי חליה שלמים (ב"ק שם וזבחים שם).

שינויי נוסחאות

א] עבדו [ילא] לחירות דגינ וידו: ס"ח קנה ונעשה כמקנה לה ידר: פ"ח קנה ונעפה כמקנה נה מדל מהלביים וגינו ידר: פ"ח מל ממקרה היא ב"ח"ח בן כממת אלא מ"ח מתים שירו תשוייר ועובר לו מיים. זו כולאן דברים של לו מיים. זו כולאן דיר עבד ביד רבו דמי (ש"ח) כן כלא קרא אמר (ש"ח) זן כלא להל לכל לכני יוסי הגלילי קלי דקתני כו' (צ־ק) לל ללי קלי דקתני כו' (צ־ק) ללדוניה אין האשה לאדוניה (ש־נו) אין ולדה לאדוניה (ש־נו) יוסי הגלילי סכר אם שיירו לינו משוייר ורבנן סברי אם שיירו משוייר (ש"ם) ען דכו"ע אם שיירו משוייר והכל היינו אם שיירו משוייר והכל היינו שיירו משוייר והכם היינו "דר"י הגלילי דאמר קרא לאדוניה לימא. מיבות אלא ודאי נמחק (ש"מ) ין תנאי. ס"א ורסי נכתחן (שיח) ין מנסי. פ"ם דמני מדס השומט כוי ומנים לידל כוי (שיח) יכן לום ולילה למד (שיח) יכן ללו בהא פליגי דת"ק דקא משוי לעובר כאימיה סבר אם שיירו משוייר ותנא בתרא דלא משוי משוייר ותנג הרוא דיא משויי לעובר כאימידה סבר שיירו אינו משוייר (שייח) יגן מתקיף. אינו משוייר (שייח) יגן מתקיף. כל הספרים ישיט של כמיץ גורסין זה המתקיף למעלה ג"כ מיד אחר אמר ר״י הפריש חטאת מעוברת וילדה כו׳, מחיב ר״א עד אמר ר׳ טבלא כו׳, מתקיף לה רבא ממאי כו׳ אמר ליה רב המנומא כו׳ וא״א מתנימין כשהפריש בהמה ולנסוף נתעברה וכי קאמר ר״י שהפריש בהמה מעוברת דאם שיירו לולד משוייר וא״א אפילו מימא מתני שהפריש בהמה מעוברת תנא דמתני סבר ולדי קדשים במעי אתן הן

משוייר אלא כירך אמו הוא וכי מקדיש ליה לאמיה הולד קדוש מטונה דאם כשאר ולדות קדשים ולא מקדושת פיו ומיהו כי שחטה לאימיה ומלא בה ולד בן ארבעה חי אינו קדוש דבהוייתו דוקא הוא דקדוש ווה שלא היה לו הוייה לא קדוש ומש״ה קאמר דנאכלת לכל אדם דאי שיירו משוייר מיד דאקדיש ליה לאימיה תחול נמי קדושת פיו על הולד והקשה מורי הרמ"ר דבמתני׳ תנן היא שלמים וולדה עולה הרי זה ולד שלמים ופרש"י עלה דלא שייך למימר בהוייתן הן קדושין בהקדיש׳ מעוברת אלמא אינו יכול לשנות הולד יו דמטונה דאם קדיש מיד דאהדיש ליה לאימיה ומוחיב מינה לר׳ יוחנן דאמר שיירו משוייר ובעי למימר דאית ליה להאי מתני׳ שיירו אינו משוייר ואפ״ה אינו יכול לעשות הולד בחולין ואי חולין הוא כדאמר הכא למ"ד שיירו אינו משוייר אמאי אינו יכול להקדיש הולד בעולה ותירץ דל"ל דקדושת האם מוקי לה בהכי דלא מני לאקדושי בקדושה אחרת אלא מיד שיולד תחול עליו קדושת האם מיהו חולין הוא עד שיולד ואי שחט לאימיה בתוך כך הולד נאכל לכל אדם ואע"ג דברישא דמתני׳ תנן אם נקבה זבחי שלמים ואוקימנא בגמ׳ בבהמת קדשים אלמא יכול הוא לשנות הולד בקדושה אחרת ההוא בהקדישה ולבסוף נתעברה איירי כדפרישית בריש שמעתין ולריך לחלק בין הקדישה מעוברת להקדישה ולבסוף נתעברה ויש ספרים דגרסי איפכא ת"ק סבר שיירו אינו משוייר וחלה קדושה על הולד מטונה דאם מיד לפיכך אינו נאכל ותנא בתרא סבר שיירו משוייר והוי הולד חולין ומש"ה קתני דנאכל לכל אדם ואין אנו יכולין להעמיד דנהי נמי דלא חלה קדושת האם על הולד למ"ד שיירו משוייר מ"מ תיחול עליה קדושת פה האדם כדתנן במתני׳ היא שלמים וולדה עולה הרי זה ולד שלמים ועוד היכי מלינו למימר לת"ק דשיירו אינו משוייר הא בפ"ק (לעיל דף י.) גבי פלוגתא דבר פדא ור׳ יוחנן דקדושה חלה על העוברין מייתי הני ב' ברייתות דהכא למימר כתנאי וא"כ ע"כ ההיא דאינה נאכלת בעי לאוקומי כר׳ יוחנן ואיהו סבר דשיירו משוייר אלא ודאי

:גירסת רש"י עיקר ואר אמרת מעמא דר' יוחנן משום דסבו אדם מתכפר בשבח הקדש. תימה דהכח מתכפר בשבח הקדש או לא אמר לו לא נצרכה ^{לע]}שאמר תוך כדי דיבור.

ל) פי' כדי שאלת [שלום] תלמיד לרב שלום עליך רבי דהא לודקיי"ל (כ"ב קכ:) חוך כדי דיבור כדיבור דמי והיינו כדי שאלת רב לחלמיד י: בותבר' כם הרי זו המורת עולה. דר"מ אית ליה תפום לשון ראשוןש: דבריו קיימין. וחליה תמורת עולה וחליה תמורת שלמים ותרעה עד

מיד רבו שלו האלא ש"מ אם שיירו אינו משוייר ° ותיובתא דרבי יוחנן ייתיובתא לימא אם שיירו משוייר תנאי היא ∘דתניא יהאומר לשפחתו הרי את בת חורין וולדך עבד ולדה כמוה דברי ר' יוםי הגלילי וחכמים אומרים ידבריו קיימין משום שנאמר יהאשה וילדיה תהיה לארוניה קרא מאי תלמודא לרבנן אמר רבא ס (אמר) חקרא לרבי יוםי הגלילי דקתני ולדה כמוה שנאמר האשה וילדיה תהיה לאדוניה בזמן שהאשה לאדוניה ולדה לאדוניה יו מאי לאו בהא קמיפלגי דרבי יוםי חסבר שיירו אינו משוייר ורבנן מברי משוייר אמר לך ר' יוחנן דכולי עלמא שיירו משוייר והכא היינו מעמא דאמר קרא האשה וילדיה תהיה לאדוניה אלא ודאי לימא כי הני תנאי יוידתניא ההשוחם את החמאת ומצא " בה בן ד' חי " תני חדא אין נאכלת אלא לזכרי כהונה ואינה נאכלת אלא ליום יש אחד ואינה נאכלת אלא לפנים מן הקלעים ותניא אידך נאכלת לכל אדם ונאכלת בכל מקום ונאכלת לעולם מאי לאו ים תנאי [א] דת"ק סבר שיירו 6 אינו משוייר ומר סבר שיירו משוייר אמר לד רבי יוחנן דכ"ע אם שיירו משוייר והני תנאי בהא קמיפלגי דמר סבר סולדי קדשים שבהוייתן הן קדושים ומר סבר ולדי קדשים במעי אמן הן קדושים ואיבעית אימא לא קשיא כאן בשהקדישה ולבסוף נתעברה כאן בשנתעברה ולבסוף הקדישה יש מתקיף לה' רבא ממאי דמעמא דרבי יוחנן יחאם שיירו משוייר דלמא היינו מעמא דר' יוחנן ידאדם מתכפר בשבח הקדש אמר ליה רב המנונא ^{מו} רבי אלעזר תלמידיה דרבי יוחגן ויתיב ייו לקמיה

דתנא קמא סבר אם שיירו משוייר. וכיון דאי בעי למישייריה

היא וא״כ כי מקדיש ליה לאימיה בחטאת חל נמי קדושת פיו על הולד

והוי נמי חטאת ומשום הכי אינה נאכלת ותנא בתרא סבר שיירו אינו

ולמיעבדיה חולין הרשות בידו אלמא בהמה באנפי נפשיה

ייוני הוא דקמעיין יח קמ"ל: מתני' ®הרי [2] משמע דאית ליה לרבי יוחנן אין אדם זו תמורת עולה תמורת שלמים הרי זו מתכפר בשבח הקדש ובפ' בתרא דכריתות תמורת עולה דברי רבי מאיר ייז אמר (דף כז.) לי מיבעיא ליה ר׳ אלעזר לר׳ יוחנן רבי יוסי יאם לכן נתכוין תחלה הואיל ואי כמה ^{כוז}[שנים] גדל זה בינינו ועדיין לא ידע אי מתכפר בשבח הקדש או לא אלמא דס"ל אפשר לקרות ב' שמות כאחת דבריו קיימים ואם משאמר תמורת עולה נמלך ואמר דמתכפר ולריך לחלק בין שבח הקדש דְתודה לשבח הקדש דחטאת והכא בחטאת ^{לח]}: תמורת שלמיםי הרי זו תמורת עולה:

גמ'

בשבח הקדש: אלא כל אימת דבעי מימליך. בתמיה: (כ) בחוך כדי דבור. כדי שאלת שלום רב לתלמיד ואמרי לה תלמיד לרב (ב"ק עג:):

אינו רבו: ולדה כמוה. משוחרר: דבריו קיימין. והולד עבד: קרא מאי **מלמודה לרבנן.** קרה משמע טפי כר׳ יוסי הגלילי כם דהולדות הולכין אחר האם: אינו משוייר. אלא ירך אמו הוא ומש"ה יצא לחירות כמוה: והכח היינו טעמח. דר׳ יוםי הגלילי דבהדיא גלי בה קרא ולאו משום דירך אמו הוא אלא גזירת הכתוב הוא גבי שפחה: השוחט את החטאת. קס"ד שהקדישה מעוברת: מאי לאו בהא פליגי דת"ק. דמשוי ליה תורת חטאת קסבר אם שיירו משוייר וכיון דחשיב כבהמה באנפי נפשה כי לא שייריה נמי חיילא עליה קדושה בבטן: וסגא בסרא. דמשוי ליה תורת חולין סבר אם שיירו אינו משוייר דלא חשיב כבהמה באנפי נפשה אלא ירך אמן הוא ומחמת אמן הוא דקדיש כשאר ולדות קדשים וההיא קדושה לא נחתא עליה עד שעת לידה דסבירא לן ולדות קדשים בהוייתן הן

קדושין ולא קודם: אמר לך ר' יוחנן

דכ"ע. אי בהקדישה מעוברת עסקינן

ודאי אם שיירו משוייר וכי לא שיירו

קדוש הולד כחטאת גמורה אבל

בהקדישה ולבסוף נתעברה פליגי

ובהא פליגי דמר סבר בהוייתן ומר

סבר במעי אמן: כאן בהקדישה ולבסוף

נתעברה וכו'. ודכ"ע בהוייתן הן

קדושין ולא במעי אמן והך דקתני קדוש בחטאת דנתעברה ולבסוף

הקדישה דכ"ע אם שיירו משוייר וחשיב

למיקדש באנפי נפשיה והני תנאי לא

פליגי מידי: מחקיף לה רבא. אהא

דמותבינן ליה לר' יוחנן מאם היתה

מעוברת זכתה לוומוקמינן ליהבתיובתה:

מאן לימא לן דטעמיה דר' יוחנן משום

דאם שייכו משוייר. דמיהוי כש מיובתה:

דלמה טעמה דר' יוהנן. דאע"ג דמכח

אימיה קדיש לא אזיל למיתה דאדם

מתכפר בשבח הקדש וכי אזיל ולד

חטאת למיתה היכא דלא רצה להתכפר

בו אלא באמו: א"ל רב המנונא. לא

מלית אמרת דטעמיה דרבי יוחנן לאו

משום דאם שיירו משוייר דודאי משום

הכי הוא דהא רבי אלעזר דאותביה

לר׳ יוחנן לעילם מהיא שלמים וולדה עולה

הרי זה ולד שלמים: מלמידיה דרבי

יותנן הוא וקמיה הוה יתיב. ואותביה

ולא אהדר ליה רבי יוחנן האי שינוייא

דלימא ליה אנא כדו סבירא לי דמכח

אימיה קדוש ולא מחמתיה דנפשיה

וטעמא דידי משום דאדם מתכפר

לחבירו מיד רבו שלו ששניהם עבדים

לאיש אחד ואין חבירו משוחרר שהרי

הרב לא השליך גט השחרור יאו מידו

דהואיל ונתנו לעבדו כמי שנתנו

בתפוסתו דמי: דסניה נרחין הדברים

כו' מיד רבו של חבירו שחינו רבו שלו.

דלגבי הסוא גברא יש לו יד לעבד זה

שהוא שליח לקבל את הגט הואיל וזה

המשחרר חלי עבדו. קנה לחליו והוי חליו בן חורין ואע"פ שלא שחררו

כולו יש לו יד לקבל את גיטו דגיטו וידו באין כאחד: אלא אי אמרם

אם שיירו משוייר. אם שחרר האם ושייר הולד משוייר הוא לעבודתו

אלמא ב' גופים נינהו אמאי זכתה לו הוים כעבד המקבל גט שחרור

הגהות הגר"א [א] גמ' לת"ק כו'. גרש" להיפך: [ב] שם והאי עד דקמעיין, נייל דל"ג (עי' מ"ל פט"ו מהל' מעשה הקרצנות):

רבינו גרשום

זברו. דכיון דליתיה עבדו של נותן הגט הלכך יכול לקבל ממנו זוכה בו לחברו: אבל לא מיד יכו של עצמו. לצורך חברו אם יכו של עצמו. לצורך חברו אם היו שניהם של אדון אחד משום ייד עבד כיד רבו דמי דמה שקנה עבד קנה רבו ואי אמרת אם שיירו משוייר ועובר לאו ירך אמו הוא א"כ לא נעשה כהקנה לה אחד מאבריה ואמאי זכת' לו אלא מדא׳ אם היתה עוברה זכתה לו ש״מ דעובר ירך אמו הוא וקשיא לר׳ יוחנן: משום שנאמר האשה ילדיה. כלומר (שהרי) דהולד . אדרבה קשיא להו אלא לר׳ יוסי זגלילי מסייע: מאי לאו תנאי היא התליי מטייע: מאי לאו הנאי הוא בו', כיון דמצאו חי: אינו נאכל אלא לוברי בהונה בו'. כלומר שיש עליו כל דין חטאת: מאי לאו בהא פליני דת"ק סבר אם לאו בהא פליני דת"ק שיירו אינו משוייר. אלא ירך אמו י. דיוו ראמו: וחוא רחרא מרר אח יו בפני עצמו לשם זבח אחר היה יו כול ולאו ירך אמו הוא ולא הוי י דינו כאמו. וא״ד איפכא דת״ק סבר אם שיירו משוייר דיכול להקדישו בפני עצמו לחטאת להקדישו בפני עצמו לחטאת הלכך דינו כחטאת ואידך תנא סבר אם שיירו אינו משוייר: ואיבעית אימא לא קשיין. הא ליה דינו כאמו דמשוי ליה דינו כאמו מיירי דנתעברה ולבסוף הקדיש. כיון דהיה יכול להקדיש עובר לחוד ואימיה לחוד יש לו דין חטאת: ואידך תנא דלא משוי דינו . כחטאת מיירי בהקדישה ולבסות כתטאו מייזי בהקוישה דבטון-גתעברה. כיון דבשעת הקדש ליכא עובר דמצי מקדיש ליה הילכך לא הוי דינו כאמו: [דלמא היל שעמא דר' יוחנן. דאמר רצה בה מתכפר רצה בולד מתכפר ראדם מתכפר בשכח הקדש. דהיינו ולד: א"ל רב המנונא ר'

גמ' קפורה זקה שהוב ליה היא שימנים נדרה שלה תושחות שלמים דודו) זרא אחרד ללה האי שינויה די שלה א אי"ל בה פינה וההיא.
כון: זאת אמרת כו', אלא מדלא אהדר ליה הכי ש"מ דטעם דרי יותון משום דאם שיירו משוייר הוא: מתני ה"ז תמורת עולה והם שלמים ה"ז תמורת עולה ולחים לשלם ואייר אם "כן גתבוון מתה"לה. שהא תמורת שניהם אציג דלא אמר ה"ז תמורת שלה א אמר ה"ז תמורת עולה (ותמורת שלמים) שלמים הואיל ואי אפשר כו': דבריו קיימין ותימכר ויביא בדמיה בחציין תמורת שלמים: אם משאמר תמורת עולה ואחר כך נמ"ך ואמר כו'. הרי זו תמורת עולה בלבד: תרוייהו קו"מי תמורת שלמים: אם משאמר תמורת עולה ובדמי חציה תמורת שלמים:

במסת מעובלת אם שלים וראש משר ואים אושר או שלים במסת מעובלת אתל מתני שספריש במסת מעובלת אתל מתני שספריש במסת מעובלת אתל אתל מחורת שלים בקדושתיה אחתל מחור שלים בקדושתיה אחתל מחור שלים מחורת עולה ומשרה אחתל מחורת שלים שלים שלים משרים הואיל ורץ אששר כרו. דבריו קיישין ותישכה וריביא מרוכים ולדי על מדי של מחורת עולה ובדמי חצייה משרים המורת שלים במים משרים המורת שלים במים משרים המורת שלים במים משרים המורת שלים במים מחורת עולה ובדמי חציה מחורת עולה ובדמי חציה המורת שלים במים מחורת עולה ובדמי חציה המורת שלים במים מחורת במום מחורת במים מחורת במים מחורת במים מחורת במים מחורת במים מחורת

שתסתאב ותמכר ויביא בדמי חליה תמורת עולה ובדמי חליה תמורת שלמים. ובהכי עסקינן שהיו לפניו עולה ושלמים כשהמיר את זו בהן:

דרבי יוחנן ולא אהדר ליה האי שינויא ואת

אמרת מעמא דר' יוחנן משום דאדם מתכפר

בשבח הקדש: אם משאמר הרי זו שלמים

נמלך כו': יפשימא ולדן שלמים אלא

כל אימת דבעי מימלך אמר רב פפא לא

ינצרכה אלא שאמר בתוך כדי דיבור מהו

דתימא תוך כדי דיבור כדיבור יו והאי

שימה מקובצת

יי תיובתא. גליון תימה לימא רבי יוחנן אנא דאמרי כר׳ אלעזר דאמר (ורבי שמעון דאמרי) ולד עצמו יקרב פסח בפ׳ ואלו קרשים (דף יט ע"א) ומוקמינן בכהמה מעוברת תעובר לאו ירך אמו ראם שיר משויר, וצריך לומר דתהם מפריש נקבה לפסוד ולא מצי חייל על האם אמרינן דכיון דמצי חייל אולד משוייר הוא כדי שיחול חובתו, אבל הכא דמצי חייל חובתו על האם אם אין משוייר לגמרי בעלמא לא אמרי: ליה הכא. לשון הר"י ז"ל בגליון: גליון אע"ג דאמרי: בסמוך תנאי היא מ"מ איתותב מההיא דאם זכתה לו. ע"כ: פשיטא ולדן שלמים. גליון הראב"ק ור"ת גרסי האי פשיטא לקמן אמתניתין דאם משאמר תמורת עולה נמלך כר' ופריך פשיטא, וכן משמע במרובה

קי בדי. (ב"ק דף ע"ג ע"ב) אבל רש"י ז"ל גריס לה הכא, וצ"ע סוגיא דפ׳ מרובה ע"ש. והרגמ"ה גריס לה לקמן: **רש"י ד"ה אינו מש**ויו ירך איכו הוא ומש"ח יצא לחירות כמוד. גליון תימה מ"מ הוי כמשחרר חצי עברו דלא קנה רק חצי, ר"ל כיון דמשחרר האם הולד (כמה) טפל לה: רש"ד ר"ה מתנ" הרי זו תמורת עולה. נ"א ברש"י כ"י ה"ג האומר הרי זו תמורת עולה תמורת שלמים ולא אמר ותמורת וכגון שהיו לפניו שתי בהמות א' עולה וא' שלמים והביא בהמה של חולין ואמר הרי זו תמורת עולה וכו' דברי ר"מ וכו', דבריו קיימים וכו' כמו שכ' ברפוס עד ובדמי חציה תמורת שלמים, גמר' ור' יוסי קסבר אי אמינא וכו' כתוב ברפוס: